

PO SPALIO VÉLIAVA

LKP ROKIŠKIO RK IR RAJONO DŽDT ORGANAS

Nr. 74 (1712)

1958 m. rugsėjo mén. 17 d., trečiadienis

Kaina 15 kap.

Branginkime darbadienj

Metal iš metų stiprėjant rajono kolūkiams organizaciniu ir ekonominiu atžvilglais, vis didesnį svorį įgauna darbadienis, kaip priemonė atlikiam darbuli normuoti ir jį iškainoti. Už darbadienio vertę šandien kovoja kolūkiečiai, žemės ūkio specialistai, partininkai ir tarybiniai darbuotojai.

Darbadieno vertės keliame lemiamą reikšmę turį teisingai sutvarkyta apskaita, reikiama kontrole, greitas pastebėtų trūkumų šalinimas. Kalptik taip dirba Marytės Melnikaltės vardo kolūklio saskaitininkas drg. Šedys, kuriam pavesta vykdinti ir kontroliuoti darbadienių apskaitą. Drg. Šedys, palalkydamas tamprius ryšius su brigadininkais, nuodugnai giliinasi į atlikus brigadose darbus, dažnai juos tikrina vietoje, o po to atidžiai peržiūri užrašytus kolūkiečiams darbadienius. Savalme suprantama, kad esant tokial darbo praktikai, nepastatako darbadienių išpūlimo — labai būdingo ir dažnai pasitaikančio reiškinio mūsų kolūklių gyvenimē.

Labai svarbu, kad darbadienių apskaitai rimta dėmesij skirty kolūklio pirmišinkas. Jis privalo reguliarai tikrinti iš brigadų gaunamų darbadienių žiniaraščius ir rastus neteisingus apskaičiavimus tuoju patalsyti. Kalptik taip ir dirba Mičiurino vardo žemės ūkio artelės pirmišinkas drg. Vajega, „Tarybų Lietuvos“ — drg. Talius. Šalia kitų svarbių ūkinų darbų organizavimo ir kontrolės jie niekuomet nepamiršta skirti atitinkamą laiką darbadienių apskaitai patikrinti.

Tačiau ne visuose rajono kolūkiuose šis svarbus darbas reiklams atliekamas. Patikrinus darbadienių apskaitą Lludo Giros vardo kolūkyje, pasirodė, kad už įvairius ūkinius darbus pirmoje, trečioje ir ketvirtuoje brigadose priskaičiuojama žymiai daugiau darbadienių, negu iš tikruju priklauso. Vien tik I-je jungtinėje brigadoje, kuriai vadovauja brigadininkas drg. B. Čelkis, už šenom ir dobilų pakrovimą ir suvežimą į daržines pereikvota ir neteisingai priskaityta 125,02 darbadienių. Pagāl darbadienių apskaitos žiniaraščius lšelna, kad I-je brigadoje vieno dobilais ar šenom pakrauto vežimo svoris yra 107 kg, o III-je brigadoje (brigadininkas drg. K. Pašukinskis) — tik 71 kg. Ar neatrodė drg. Pašukinskui, jog tokį vežimą galima ir ant nugaros iš lauko parnešti?

Bereikalingo darbadienių švalstymo ir neteisingo priskaičiavimo faktų dažnai pasitaiko „Socializmo keliu“, „Tikruoju keliu“ ir kituose rajono kolūkiuose. Kalptik taisykli, nesirūpina darbadienių žiniaraščių patikrinimui Salomėjos Nérės vardo kolūklio pirmišinkas drg. Bitinas, „Pirmyn“ kolūklio pirmišinkas drg. Brogelė.

Žemės ūkio artelių valdybos darbadienių apskaitą ir kontrolę privalo laikyti dėmesio centre. Reikia atminti, kad materialinio ir kultūrinio kolūkiečių pragyvenimo lygio pakeliamą laidoja ne išpūsti, menkaverčiai, bet už tikrajų darbų apimtį priskaičiuoti ir įvertinti pinigais bei natūra darbadienių. O tokius darbadienius reikia brangiinti.

Sutinkant baltarusių literatūros savaitę Lietuvoje

Lietuvos TSR Raštojų sekratorijos peržiūrėjo sitikimas su mūsų respublikos baltarusių skaityojais, literatūros savaitės pradėjimo planu. Ši savaitės prasidės literatūros ir meno vakaru Lietuvos Valstybinio V. Kapsuko vardo universiteto Aktų dramos teatre. Kartu su salėje, Kauno Profsaugų klube, Lietuvos žemės ūkio akademijoje, artistų jėgos ir baltarusių operos solistai,

Visoje mūsų respublikoje — kolūkiuose, įmonėse, gatvių, įstaigose vyksta gausūs susirinkimai ir mitingai, kuriuose darbo žmonės karštai pritaria TSKP Centro Komiteto rugsėjo 5 d. Plenariniu nutarimu susaukti neeilinių TSKP XXI suvažiavimą.

Nuotraukos: Nemenčinės rajono Partijos XIX suvažiavimo vardo kolūklio melžėjos susipažista su TSKP Centro Komiteto Plenariniu nutarimu dėl neeilinių TSKP XXI suvažiavimo susaukimo.

M. Baranausko (ELTA) nuotr.

Apie pasiruošimą respublikinei instrumentinės muzikos ir meninių agitbrigadų apžiūrai

Lietuvos Komunistų partijos ir pirmosios proletarinės revoliucijos spalio 12 d. — Kapėsukė, Klaipėdos ir Šiaulių garbei šių metų rugsėjo-lapkričio mėnesiais rengiama respublikinė instrumentinės muzikos ir meninių agitbrigadų apžiūra.

Ivykusiam apžiūros organizacinio komiteto posėdyje buvo apsvarstyta apžiūros surengimo žiuri komisijos, rajonams ir miestams išslėstė specialias anketas.

Kad iki šiol apžiūrai ruošiamasi silpnai, daugeliu rajonų dar nepradėjo net organizacinių darbo. Vievio rajonas apžiūros datą nukėlė į spalio 19 dieną, nors iki to laiko jau bus praejusios ir kat kurios zoninės apžiūros. Nepatenkinamai ruošiamasi apžiūrai ir miestuose.

Organizacinis komitetas patvirtino apžiūrus surengimo datas. Rajoninės apžiūros turi būti surengtos rugsėjo mėnesių 1—3 d. d. nelegaliai vyko pirmasis Lietuvos ir Baltarusijos Komunistų partijos suvažiavimas. Suvažiavime dalyvavo Vilnius, Kaunas, Panevėžis, Šiauliai, Joniškis, Suvalkijos, Naujosios Vilnios, Telšiai, Žemaičių Kalvarijos, Kaišiadorių, Alytus ir kita partinių organizacijomis bei partijomis, buvo pasmerkti kaizerinė Lietuvos Taryba. Po dienos konferencijos buvo užmegzti komunistų organizacijų tarpužindinti svečius su įžymėmis Trakų viešomis, Palangos kurortu ir Nida.

Būdam Kaune, broliškosios Baltarusijos rašytojai aplankys įžymius lietuvių liaudies poetės Salomėjos Nérės kapą, memorialinį Petru Cvirkos muziejų, pabuvos „Kauno audiūnų“ šilko fabrike, nuryks į Kauno HES statybą ir Petrašiūnų Juliaus Janonio vardo popleriaus fabriką. Numatoma taip pat supažindinti svečius su įžymėmis Trakų viešomis, Palangos kurortu ir Nida.

ROKIŠKYJE

DIENOTVARKĖJE — aktualiausi kolūkinio gyvenimo klausimai

Praėjusį šeštadienį vyko naujai sudarytos rajono ekonominės tarybos posėdis, dalyvaujančių atstovams iš Tarybų Lietuvos Mokslyų akademijos Ekonomikos instituto. Posėdyje buvo sudarytas tarybos šių metų darbo planas, kuriame pagrindinę vietą užima aktualiausi kolūkinio gyvenimo klausimai: žemės ūkio

pirmūnų patyrimo paskleidimas, našesnis technikos panaudojimas kolūkiuose, Jungtinės brigadų ūkiskaltos pagrindais organizavimas ir t.t. Kiekvienam klausimui paruošti sudarytos komisijos iš ekonominės tarybos narių iš kolūkinio gyvenimo specialistų. J. Tautkus

PAMINĖJO L. TOLSTOJU

Rugsėjo 13 d. Rokiškio kultūros namuose rajoninės bibliotekos darbuotojai surengė minėjimą, skirtą didžiojo rusų rašytojo Levo Tolstojaus 130 gimimo metinėms paminėti. Pranešimą apie L. Tolstojaus

D. Valčiūtė

Komjaunimo 40-mečio garbei

Neseniai Rokiškio 1 barstė takelius, sutvarė vidurinės mokyklos Xd klasės moksleivai, vadovaujami klasės vadovės mokytojos Nakienės, sutvarkė tarybinių karių kapus. Čia moksleiviai perdažė tvorelę, nuravėjo, smėliu apl.

J. Bulkaitė

TAI BUVO PRIE 40 metų

ISTORINĖS DATOS

1918 m. rugsėjo 15 d.

Marijampolės apskrities Šunėkų valsčiuje Užbalig kaimo (dabar Kapsuko rajonas) nelegaliai susirinko Lietuvos Komunistų partijos pirmoji konferencija. Joje dalyvavo 22 delegatai iš Suvalkijos, Panevėžio, Kupiškio ir kita vieta komunistų kuopelių ir organizacijų. Konferencija priėmė Rusijos Komunistų partijos (bolševikų) programą ir taktiką, pritariant ją prie to meto gyvenimo sąlygų Lietuvos. Konferencijoje buvo nutarta pradėti vystyti platesnį revoliucioninį darbą Lietuvos, organizuoti komunistų kuopas, kovoti su buržuazinėmis nacionalistinėmis organizacijomis bei partijomis, buvo pasmerkti kaizerinė Lietuvos Taryba. Po dienos konferencijos buvo užmegzti komunistų organizacijų tarpužindinti svečius su įžymėmis Trakų viešomis, Palangos kurortu ir Nida.

Brėstantys revoliucioniniai

ivykiai pagreitino partijos suvažiavimo susaukimą. Spalio pradžioje buvo nutarta susaukti pirmąjį Lietuvos Komunistų partijos suvažiavimą vietas organizacijų ryšiams su centru nustatyti ir partijos vadovaujančiam centrui sudaryti.

Vokiečių okupuotame Vilniuje 1918 m. spalio 1—3 d. d. nelegaliai vyko pirmasis Lietuvos ir Baltarusijos Komunistų partijos suvažiavimu ir paskelbė, kad Komunistų partijos vadovauja RKP(b) programa. Suvažiavimas atsiribojo nuo visų social-oportunistių partijų, kaip nuo darbininkų ir valstiečių reikalamei evertimui organizacijų, kurios stengėsi „nustumti bebundantį proletariatą nuo revoliucionės kelio“. Suvažiavimas sveikino Didžiąją Spalio socialistinę revoliuciją, Tarybų Rusijos darbo žmones, kurie bolševikų

S. Grybas, P. Meilus ir kiti.

Suvažiavimo buvo svarstoma Centro Biuro ataskaita, keliami einamojo momento, partijos vienybės, partijos darbo masinės organizacijos, partijos programos ir pavadinimo, partijos taktikos ir kiti klausimai. Priimtoje rezoliucijoje suvažiavimas pasiskelbė pilnateisiu ir pirmutiniu Lietuvos ir Baltarusijos Komunistų partijos suvažiavimu ir paskelbė, kad Komunistų partijos vadovauja RKP(b) programa. Suvažiavimas atsiribojo nuo visų social-oportunistių partijų, kaip nuo darbininkų ir valstiečių reikalamei evertimui organizacijų, kurios stengėsi „nustumti bebundantį proletariatą nuo revoliucionės kelio“. Suvažiavimas sveikino Didžiąją Spalio socialistinę revoliuciją, Tarybų Rusijos darbo žmones, kurie bolševikų

(Nukelta į 2 psl.)

IR MAŠINA, IR RANKOMIS...

Nuo ankstyvo rytų prie linarovės jau darbavosi ir kolūkio agronomas drg. Malūška, ir traktorininkas drg. Raupys, bet labiausiai nerimavo 1 brigados brigadininkas drg. Minkevičius.

— Tal kaip atrodo, agronomo, ar eis? — pusbalsti, lyg kokios paslapties teiravosi brigadininkas.

— Turi eiti! Nenorės — priversime! — pajukavo agronomas ir, pabrakęs ant akių kritančius plaukus, šuktelėjo traktorininkui:

— Broniaul Varyk čia savo „Bielorusą“! Paskutinė veržlė prisukta!

Pasižiūrėti pirmųjų naujosios mašinos žingsnių susirinko kone pušė brigados. Jau seniai Marytės Melnikaitės vardo kolūkio kolūklečiai galvojo linarūtės metu panaudoti mašiną, bet vis nedrįso. O šįmet padrausino juos kalmybai latviai, kurie mašinas linų rovimiui jau naudojo žymiai seniau.

Urgzdamas „Bielorusas“ traukė linarovę. Prie jos pamalnomis stovėjo tai agronomas, tai brigadininkas. Mašina dirbo be priešaišių. Gelsvi linų stiebeliai taip ir gulė ant dirvos. Greit 6 ha linų buvo nuraula. Lyglagrečiai linus rovė ir rankomis. Rovėjos Anele Lapašinskaitė, Sifra Masiulienė, Liucija Čelčytė ir kitos kaip vijurkai sukoši lauke. O kada kolūkio saskaitininkas, susumavęs visus darbus, pasakė, jog jau pušė linų derliaus nurauta, Marytės Melnikaitės vardo kolūkio žemdirbių pareiškė:

— Šią savaitę baigsiame rauti linus!

P. Garuolis

KOMJAUNIMO GYVENIMAS

Jaunieji pergaliečiai, duota žodži reikia vykdyti!

— Nepamirškite ateliti pleno. Kaip matosi, išpareigojimai pavojuje. Ar sugebės Puknytė per likusius 3 mėnesius iš kiekvienos karvės dar primelžti daugiau kaip po 1.000 kg pieno?

„Pergalės“ kolūkio

jaunimas išpareigojo išdirbtį 4.500 darbdienių. O kiek gi šiuo metu išdirbtą darbadenių? Vargu ar bus galiama suskaiciuoti iki 500. Kolūkio ir sunkesnio darbo kaip ugnies bijo V. Dzenytė, L. Jasūnaitė, O. Jasulytė. Kai kurie bevelia išskoti kitur „lengvesnės“ duonos arba gyvena tévelių išlaikomi.

Jaunimas išpareigojo auginti kukurūzus, bet ir tai liko tik poplieriuje.

Nei kolūkio kontoroje, nei klube-skaltykloje nematyti jokio kito sienlaikraščio, išskyrus satyrinį sienlaikraščių „Krokodilas“. O jaunimas išpareigojo leisti kolūkyje sienlaikraštį, kovos lapelius, kurie atspindės jaunuju kolūklečių darbą, jų laimėjimus.

Iš tikruju, stipnai dirba kolūkio pirminė komjaunimo organizacija, nors ji, palyginti, yra gausi.

Komjaunimo rajono komitetas taip pat turėtu daugiau dėmesio skirti „Pergalės“ kolūkio pirminei komjaunimo organizacijai, padėti jai stiprinti kova už prislėptus išpareigojimų ivykdymą.

L. Ralšytė

— Et, mūsų jaunimas — lepšiai, — juokiasi kolūkio buhalterė, pakelusi nuo popierių galvą. — Ką, išpareigojimai? Negirdėjau tokį dalykų...

Pastriodo, kad duotas žodis liko tiktais poplieriuje. Kolūkio pirminė komjaunimo organizacija nesugebėjo vadovauti jaunimui prislėptų darbų vykdyme, o ir kai kurie komjaunuolių šalinasi nuo gamybos. Blegą pavyzdį kitiems redo komjaunuolių Manefą ir Jefimą Morozovą. Sesutė vos keliais dieneles éjo dirbtį i kolūkį, o Jefimas išėjo savais keltais, atseit, prie statybų.

Kolūkio jaunostos karvių melžėjos iš kiekvienos prižiūrimos karvės išpareigojo primelžili šiai metais po 2.000-2300 kg pieno. Melžėja Maslauskaite Valė jau gavo iš kiekvienos karvės po 1.143 kg, Puknytė Janė — 728 kg

★

Naujo gyvenimo kolūkis nuo pat ankstyvo pavasario aprūpina daržovėmis Šiaulių miesto viešo maitinimo įstaigas. Kolūkis turi, palyginti, nedidelį daržininkystės ūkį. Nežiūrint to, šiai metai čia numatoma gauti 800 tūkstančių rublių pajamų. 350 tūkstančių rublių jau gauta. Kolūkio daržininkams dabar pats darbymetis. Alfonso Benėlio vadovaujami, jie kasdien paruošia realizavimui raudonųjų burokelių, pomidorų, morkų, svogūnų, agurkų ir kitų daržovių. Čia raugiamai agurkai, rūgštynės.

Nuotraukoje: kolūkietės J. Števenskaitė (kairėje), A. Gečienė ir daržininkas A. Benetis skina pomidorus.

V. Bražo (ELTA) nuotr.

ŠIAURĖS KA-ZACHSTANO SRI-TIS. Tauridų rajoone didelis dėmesys skiriamas žemdirbių, nuimantinių derlių, kultūriniam aptarnavimui. Kultūros namų meno saviveiklos koncertas „Bagrationovsko“ tarybinio lauko stovyklėje.

Nuotraukoje: meno saviveiklos dalyvių koncertas „Bagrationovsko“ tarybinio lauko stovyklėje.

LAISKAI iš kolūkių

LINARŪTĖS DIENOMIS

Gerais vyksta linarūtės „Piltės“ kolūkio II brigadoje. Brigadininkas drg. Vaitkevičius Alfonas paskirstė linus kolūklečių kiemams, sumaniai vadovauja visam darbui. Per tris dienas šios brigados rovėjosi nuošė visą linų derlių.

Mažai teisiliška I-oji ir III-oji brigados, kurios taip pat sparčiai rauna gerai užderėjusių linus.

J. Augaitė

700 TONŲ

„Už taiką“ kolūkio žemdirbių sparčiai gamina silos. Rugsėjo mėn. kolūkyje užraugta apie 313 tonų geros kokybės šio vertingo pašaro. Dabartiniu metu žemės ūkio artelėje pagaminta virš 700 tonų siloso. Gerai dirba ruošiant silos III brigados kolūkietis J. Balaišis, I brigadoje P. Rablitas, kas ir kiti kolūklečiai.

I. Šarkauskas

Dideli plotai — 45 ha linų išaugino šlaips metinis „Ragelių“ kolūkio žemdirbių. Nuimti gausu šios vertingos kultūros derlių slojo didelis rovėjų būrys. Nejučiomis, be atskiro susitarimo brigados pradėjo lenktyniauti. Greičiausiai nurovė linus III-oji, brigadininko A. Burdinavičiaus vadovaujama brigada. Baigia linarūtę ir I-oji brigada. Ragelių pasiryžo šią savaitę nuimti visą linų derlių.

K. Gavėnas

SILOSUOJA KUKURŪZUS

Šiominis dienomis Liu-do Giros vardo kolūkio 1 brigados kolūklečiai pradėjo nuimti kukurūzus, kurilų brigadoje yra 5 ha. Kukurūzai vežami prie siloso duobės, kur, sumaišius su pelais, jie silosuojami. Iš kukurūzų bus pagaminta apie 70 tonų siloso. 90 tonų siloso kolūklečiai jau turi pasigaminę iš mišinio, dobilų viškvų. Virš 40 tonų numatyta pasigaminti iš šaknialavaisių lapų.

T. Kavaliauskas

ISTORINĖS DATOS

(Atkelta iš 1 psl.)

partijos vadovaujami, pirmieji parodė kelią į socializmą ir pašaukė darbo žmones į kovą už kapitalistinės santvarokos Lietuvos nuvertimą, už proletariato diktatūros eukūrimą, už socializmo pastatymą. Suvažiavimas išrinko partijos Centro Komitetą, į kurio sudėtį įėjo P. Eidukėvičius, S. Grybas ir kiti, o vėliau į jį buvo kooptuoti V. Kapuska ir Z. Angarietis, kurie atvyko į Vilnių dirb-

ti pogrindinių darbų. Susikūrusi Lietuvos Komunistų partija buvo vienintelė partija, kuri nuosekliai vadovavo revoliucinei darbo žmonių kovai už vokiškųjų okupantų išvijimą, už Tarybų valdžios įkūrimą. Revoliucinės judėjimų smarkiai plėtėsi. Darbo žmonės, Komunistų partijos vadovaujami, vis ryžtingiai kilo į kovą prieš engelus, ēmė valdžią į savo rankas.

P. Danilellus

MŪSU MEDŽIAGOS pėdsakais

„Biurokratiškas konvejeris“

Tokio pavadinimo korespondencijoje, tilpuose „Po Spalio velyvai“ šiuo metu Nr. 68 (1706), buvo rašoma apie tai, kad Rokiškio veterinarinės laboratorijos šefas dr. Spudas pranešė, kad šeferiui Deksniui priklausanti nedarbingumo pašalpa išmobilgą laiką neišmokamas

atlyginimas pagal nedarbingumo lapejį.

Atsakydamas į kritiką, laboratorijos vedėjas dr. Spudas pranešė, kad šeferiui Deksniui priklausanti nedarbingumo pašalpa išmobilėta.

STOKIME Į KOOPERATYVO NARIUS

Plečiant tarybinę prekybą, aprūpinant gyventojus pramonės prekėmis bei maisto produktais, didelę reikšmę turėti kooperatinė prekyba. Metai iš metų didina prekių apyvartą, gerina finansinę — ūkinę veiklą ir Rokiškio varlotojų kooperatyvas. Šiuo metu jis Jungia virš 2000 narių — darbininkų, tarnautojų, kolūklečių. Kooperatyvo narų — paiminklų įnašų fondas šiuo metu viršija 130 tūkstančių rublių. Apie koope-

ratyvo apyvarlos didelį ryškiai kalba, kad ir toks faktas: jei 1953 m. kooperatyvas prekių pardavė už 12 milijonų rublių, tai šiemet prekių apyvartos planas — 27 milijonai rublių, kurį kooperatyvas išpareigojo viršyti 2 milijonais rublių.

Kasmel kooperatyvas plečia bei specializuojasi prekybos tinklą. Isteigtos mėsos, duonos, pieno produktų parduotuvės, daržovės ir vaisių prekybos kioskas. Di-

rečt. t. Daugellis narių aktyviai dalyvauja susirinkimuose svarstant įvairius kooperatyvo veiklos klausimus, signalizuoją apie pastebėtus prekybos tinkle trūkumus.

Kooperatyvo nariai turi teisę pirmoje eilėje nusipirkti deficitines prekes, jų žinioje — didelis kultūrinis — būtinėlių išėjų fondas.

Kooperatyvo narių gausume, aktyviai dalyvavime kooperatyvo veikloje. To-

dėl šių metu mums iškyla uždavinys kuo plačiau iutrauktis į kooperatyvo narių kolūklečius, darbininkus, tarnautojus. Tam tikslui nariams daromos lengvatos: jei anksčiau išlojant reikalauta įnešti pajaus 100 rublių, tai dabar užtenka tik 50 rublių. Nariai, įmokėjė 100 rublių pajaus, 50 rublių gali pervesti naujajai ištojančiam į kooperatyvą savo šeimos nariui. Į narius galima ištoti kooperatyvo raštinėje, visose parduotuvėse. Ten priimamas pajus, išduodamas nario knygėles.

J. KASIMOVAS
Rokiškio varlotojų kooperatyvo reikalių valdytojas

DEŠIMTI METAI BRIGADOS PRIEŠAKYJE

Rytinė aušra jan rando „Lenino keliu“ kolūkio I jungtinės brigados brigadininką Liu-dą Vilimą prie pašari-nių runkelių paselių ploto. Krimsdamas smilgą, jis žiūrėjo į vešliai suželusius run-kelių lapus, į lenda-nčius iš žemės gelsvus, apvalius šakniavaisius.

— Taip... — kalbėjo pats sau brigadininkas. — Neblogi, nera ko sakyti. Reikia tik vel rauvėti.

Ir skubiai išsiemės iš kišenės apsitrynuusi užrašų knygutę, kažkā pasižymėjo. Prie grio-vio krašto prunkštė bėris. Vilimas užšoko ant jo, sudave vytinele ir pasileido ten, iš kur girdėjosi vienodas traktoriu-burzgimas. Reikėjo pakalbėti su traktorininku apie sėjų, paskirti žmones prie silosavi-mo.

...Jau beveik dešimt metų praėjo nuo tos

dienos, kai steigiamam „kolūkio susirinkime valstiečiai išriko Liu-dą Vilimą prie pašari-nių runkelių paselių ploto. Krimsdamas mininką jan pragyveno, ne su vienu brigados kolakiečiu ir griežtesniu žodžiu pasikeitė. Juk be šito irgi negalima. Bet pamilo per tuos metus Vilimas plačius brigados laukus ir žmones.

Sunkumų praeityje buvo daug. Ne vieną sidabrinę giją įtrašė į brigadininko plaukus ir ne vieną raukšlę išvagojo jo veide. Bet viskas liko praeityje... Nejaugia? Nejaugia šan-dien brigudoje viskas gerai?

— Daug rūpesčių ir šiandien, — pasakoja brigadininkas, — daug yra tokų klausimų, apie kuriuos ir naktį atbu-dės galvoju. Bet svarbiausia tai, kad brigada, įveikdama ankstyvesnių metų atsilikimą,

— Cia tai dar reikės gerokai padirbetti, — kalba Liudas Vilimas, — bet duotą žodių įvykdysime.

Nebéra ko trukdyti brigadininko. Praside-da eiline darbo diena brigadoje. O juk jan daugiausia rūpesčių.

K. Vaitkus

DĖDE APYNĖLI!

Rugsejo 7 dieną, pirmą dieną, pasitaikė gražus oras. „Vyturio“ kolūkio kolūkiečiai pasipylė į laukus sudsotė derlių, nes šiemet giedra-dienas-brangės už auk-są. Točiau nebūtų ir šio laisko, brangus dėde, jei nebūtų buvę išimčiai. Pro vienų namų duris ir atdarus langus sklidė slūbordančios kompanijos trauklama daina:

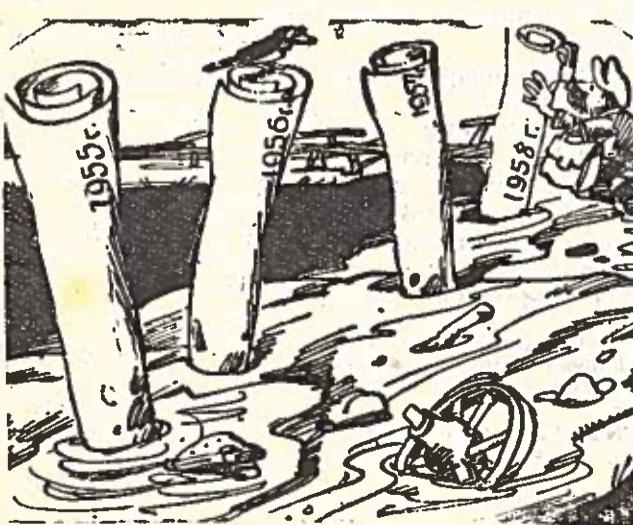
Pragėriau žirgelį ir kamanėlas, Prauliavojaunjas denelas...

O kompanija, pasirodo, ne bet kokia: jos širdis ir

Su pagarba J. Aviželiė A. Brakauskas

Rajono kolūkių ribose labai blogai tvar-komi kelici, nore nutarimai šiuo klausimu prilmami kasmet.

(Faktas)

Nutarimais grįstas kelias.

DĖDE JURGII

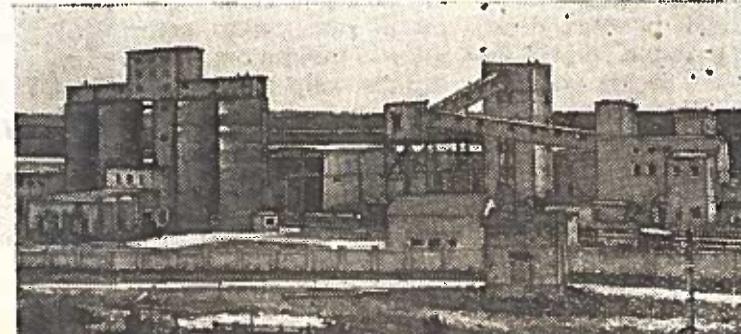
Padėk mums įminti mūslė: restoranas ar karčiama atsi-darė Salomėjos Nėries vardo kolūkyje? Išskaboje parašyta „Krautuvė“, tačiau tai ne tie-sa, nes kuomet čia beužėsi, pro bestabilinėjančius nuo baltakės, po bonkom apsta-tytą prekytalį vargai pasiek-si parduotuvės vedėja. Geria užsiėmė ant prekytalio, geria statė į sėdom, ant grindų... Ir visa tai kolūkio valdybos panosėj. O gal kai kuriems ir iš valdybos šlo nepatenkinto restorano kva-pelių nosi malonai pakute-na?

S. Rauplevičius

Vilniaus miesto plet-vakarių pakraštyje bai-giama statyti gelžbeto-ninių konstrukcijų gamykla. I rikiuote stoj-a betono maišymo, arma-tūros cechai, cemento elevatorius. Gamyklos teritorijoje nutiestas geležinkelis. Visi dar-bal bus mechanizuoti. Šiuo metu čia reguliuo-jami įvairūs mechaniz-mai ir įrengimai. Per metus čia bus pagami-nama apie 70 tūkstančių kubinių metru gelžbeto-ninių gaminių.

Nuo tra-u-kos: bendras naujostos gamyklos valzdas.

M. Baranaus-ko (ELTA) nuotr.

JONAS PLADIS

TĖVYNĖ

Aš regiu Tėvynę brangią Skaisčiaveidžiuos ežeruos. Debesėliai čia, padange, Auksapūkiai plūduriuos.

Kiek, Tėvynė, lieta krauso, Kiek kovota dėl tiesosi. Nūn sauluzė ryto naajo Mums šviesi, šviesi šypsos.

Taip jauku čia, širdžiai gera, Toks gilius, skaidrus dangus... Aukso varpos liūla, šnara, Kad vargų daugiau nebus.

Auk, žydėk, laisva Tėvynė, Nusikračiusi nakties. — Ginsime tame, kaip gynėm, Tavo vardas mums vis švies.

KOVOKIME UŽ GERĄ LINU PLUOŠTA

V. PILIPAS
„Linu“ fabriko direktoriaus pavaduotojas

raunant linus. Linai rau-nami atrankiniu-saujiniu būdu. Rovėja visų pirmą nurauna aplink sa-vę ilgesnius, paskui trumpesnius linus. Rau-nant linai rūšiuojami pagal ilgi ir sveikingu-mą. Skirtingų savybių linus karšti arba kulti vežama atskiruose ve-žiuose. Kuliant dar rūšiuojama pagal stiebelių spalvą ir storį. Slo-resni, sveiki ir ankstyvesnės brandos linai at-sklojėja greičiau, negu ploni, ligoti arba vėly-vos brandos stiebeliai.

Nurauti linai gali būti mirkomi arba tik klo-jėjami. Dabartiniu metu daugiau praktikuojamas tokis pirminis linų ap-dirbimas: nurauti linai lauke išdžiovinami, pas-kui nukaršiamos galve-lės, o stiebeliai paklo-jami.

Nurauti linai džiovinimui lauke sustatomi rikelėse arba apvaliose gubelėse. Po kiek laiko gubelės išverčiamos, kad išdžiūtų ir vidinė pusė. Saujelėmis rišti linus nepatariama, nes rišiant susigadina raiščiams nemaža pluošto ir po raiščiai linai blo-gai džiūsta, ypač dažnai liejams lyjant.

Linų mirkymo tiks-las — atpalaiduoti pluoštą iš bendros linų stiebelių masės. Užaugusil linų pluoštas yra pri-kiliuotas prie stiebo pektinių medžiagų. Šias medžiagas reikia suar-dyti. Kad mirkant ne-prisigamintų per daug rūgščių, kurios gadina

linų pluošią, — linus mirkyti palaidai. Linų i markas dedama tiek, kad kiekviename 100 kg žaliui be galvučių linų tekėti maždaug 1200 litrų vandens. Apskritai, linai mirksta kiekviename natūraliame neužterštame vandenye. Mirkyti linus šaltiniuose vietose bei giliuo-se durpynuose netinka.

Kai spalis viršutinėje stiebo dalyje pradeda lūžti, pats laikas linus iš markos išmili ir pakloti. Tokių linų, paklotų pievoje ar dobilie-noje, pluoštas, saulei, rasai ir lietus veikiant, baigia atskirkirti nuo kitų stiebo dalių ir išbaļa. Paklotus linus lengva patikrinti, kada jie bus visai atsklojėję. Reikia paimti iš įvairių vietų 3 kg pavyzdžius, juos padžiovinus išmilti ir, jei brukant spalai nuo pluošto atskirkiria, tokius linus tuoju pakelti ir suslatyti džiūti. Per ilgas mirkymas arba klo-jėjimas yra nuostolingas, nes pluoštas pradeda puli.

Pakeliant iš klojyklių, linai rūšiuojami saujiniu rūšiavimu. Tuo būdu i atskirus pėdus surenka-ma vienodo ilgio, storumo, spalvos šlaudeliai, sudaromas gamybiniis pėdas, išlyginamos pėdų apačios ir linai pristato-mi į linų apdirbimo fabriką.

Kaip rodo kolūkių patirtis, didelės pajamos už linus gaunamos, kai taikomos atitinkamos materialiniu paskatinimo priemonės, kurios suinteresoja kolūkiečius gerą derlių tinkamai su-doroti, nurautus linus švariai iškulti, stiebelius, šlaudeliaus ir pluoštą rūšiuoti.

Igyvendindami paska-tinimo priemones ir pri-silaikydami linų paruo-šimo technologijos, vi-si mūsų rajono kolūkiai trumpiausiu laiku gali keli kartus padidinti gaunamas pajamas iš kiekvieno linų paselių hektaro.

PO SPALIO VĒLIAVA

4 psl. 1958 m. rugėjo 17 d.

Saugokime pašarus nuo gaisro

„Po Spalio vēliava“ taurėti laimeti

Liaudies Kiniuje

Vagis nuteistas

Kateris IŠ PLASTMASĖS

Maskvos vardo kanalo Chimkinisko vandens baseine įvyko bandymai pirmojo keleivinio katerio, išsiųstamam iš plastmasės.

Katerio projekto autorius — RTFSR Upų laivyno ministerijos Centrinio techninio — konstruktoriaus biuro vyriausiasis konstruktoriaus M. G. Avruchas.

Katerio korpusas ir jo anstatas padaryti iš poliefireinės dervos ir stiklo audinio. Kateris sveria dvigubai mažiau, kaip paprastas, pastatytas iš medžio ir metalo. Laivas talpina 10 keleivių. Jo judėjimo greitis — 25 kilometrai per valandą.

Dabar, bendradarbiaujant su plastmasės institutu, įmonėje statomas 15 tonų krovinto talpos motorinis laivas.

Kaip išvengti savaiminio pašarų užsidegimo

Didinant gyvulių skaičių fermose, keliant jų produktyvumą, svarbią vietą užima pašarų paruošimas. Vien tik paruošti pašarus nepakanka, juos reikia ir išsaugoti.

Dažnas relškinys, kada nuo savaiminio pašarų užsidegimo smarkiai nukentėja kolūkių pašarų bazė.

Kokios priežastys sukelia savaiminį medžiagų degimą? Savaiminis medžiagų degimas vyksta todėl, kad kai kurios medžiagos sugeba, netgi esant žemai temperatūrai, išskirti tiek vidinės šilumos, kad ji viršija išorinę aplinkai atlikuodamas šilumos klekį, medžiaga viduje ima kalsti, o vėlau ir degti.

Savalme užsidegti gali ne tik anglys, durpės, aliejai, riebalai ir panasių medžiagos, bet ir pašarai: šienas, dobilai ir kt. Dažniausiai tai atitinkamai, sukrovus didžiuolais kiekiais pakankamai neišdžiūvusių dobilus, šieną ir pan.

Zolėms gerai neišdžiūvus, likusį jose drėgmę ir aukštėnė temperatūra padeda daugintis augaluose esant liems mikroorganizmams. Kadangi augalai šilumai neišaldūs, išsiskirianti šiluma tolydžio kaupiasi ir temperatūra kyla. Temperatūrai pasiekus 150—200 laipsnių, prasideda aktyvus oksidavimasis, kuris sukella liepsnų.

Tokiu būdu išstirias arba daržines sukraultame ne visai išdžiūvusiomis šiene arba dobiluose vyksta savaiminis kaitimas, kas, esant atitinkamoms sąlygomis, gali sukelti ir jų išliepsnojimą.

Antal Panemunėlio tarybinio ūkio Turdvario skyriuje nesenial daržinėje, kurioje buvo sukrauta apie 120 tonų dobilų ir 30 tonų šieno, kilo gaisras.

Ištyrus gaisrą, buvo nustatyta,

kad drėgnū, susigulėjusiu pašarų viuje vyko savaiminis įkaitimas, pasiekęs aukštą temperatūrą, nuo to jie ir užsiplėsno.

Yra žinoma, kad pašarai savalme užsidega praėjus 1—1,5 mėn. nuo jų nuplovimo ir sukrovimo į daržines arba stirtas.

Kolūkių, tarybinį ūklį vadovai, agronomai, laukininkystės brigadų brigadininkai ir kiti žemės ūkio darbuotojai privalo atsiminti, kad, norint apsaugoti pašarus nuo užsidegimo, užvis svarblausla juos gerai išdžiovinti nuplovus ir laikyti sausoje vietoje. Plinai neišdžiūvusių dobilus arba šieną krauti į stirtas bei vežti į daržines negallima.

Nepatartina pašarus krauti į didžiuolies stirtas arba aklinau uždarysti daržinėse, nepalikus angų ventiliacijai. Siekiant išvengti savaiminio pašarų užsidegimo, rekomenduojama kraunant juos paubarstyti vaigomaja druska (ne mažiau kaip 400 g druskos 200 kg pašarų), nes sūriuose pašaruose negali veistis mikroorganizmai.

Reikia taip pat išsidėmėti, kad ir sukrauti drėgnū pašarai nepradės degti, gelgu, temperatūrai pakilus, jie bus perdėliojami ir bus leidžiamai jiems išsivédinti.

Pirma negu pašarai užsidega, parastai juntamas specifinis degėsių kvapas, ir prieš prasiveržiant liepsnai, pasirodo dūmal. Vadinas, kelią dienas prieš gaisrą jau galima pastebeti, jog pašarai ima degti. Tam tikslui mėnesį ar pusantro po pašarų sukrovimo reikia juos atidžiai stebeti.

P. JAKUBKA

VRM Rokiškio rajono priešgaisrinės apsaugos vyr. inspektorius

„Po Spalio vēliava“ laikraščio taurėms laimeti krepšinio ir tinklinio varžybų

NUOSTATAI

I. Varžybų tikslas ir uždaviniai

„Po Spalio vēliava“ laikraščio taurių vyru ir moterų krepšinio ir tinklinio varžybų tikslas yra:

- populiarinti krepšinio ir tinklinio žaidimą rajono jaunimo tarpe;
- keleti krepšinio ir tinklinio žaidimo lygi;
- išaiškinti stipriausias vyru ir moterų krepšinio ir tinklinio komandas.

II. Varžybų laikas

Varžybos pravedamos nuo š. m. spalio 5 d. Varžybų pradžia 12 val.

III. Vadovavimasis varžyboms

Varžyboms vadovauja rajono kūno kultūros ir sporto komitetas. Nelarpiai turnyrą praveda kūno kultūros ir sporto komiteto patvirtinta teisėjų kolegija.

IV. Varžybų dalyviai

Varžybose gali dalyvauti rajono vidurinių mokyklų, LSD „Nemunas“ vyru ir moterų krepšinio ir tinklinio komandos.

V. Dalyvių priėmimo sąlygos

Komandos, dalyvaujančios varžybose, pristato teisėjų mandatinė komisijai vardinę dalyvių parašką (sekancio pavyzdžio):

sporto kolektivo

VARDINĖ PARAISKA

dalyvauti „Po Spalio vēliava“ laikraščio taurės varžybose.

EIN	Pavardė, vardas ir tévo vardas	Gimimo metai	Sportinis atskyris	PDG ženkl.	Gydytojo viza

Komandos vadovas

Išlaidas, susijusias su komandų slūnimu, padengia atitinkamai sporto kolektivai.

VI. Varžybų vykdymo sąlygos

Varžybos vykdomos vieno minuso sistema pagal Visasajunginio kūno kultūros ir sporto komiteto patvirtintas taisykles.

VII. Komandų registracija

A�le komandos dalyvavimą varžybose praneša raštu arba telefonu rajono kūno kultūros ir sporto komitetui iki š. m. rugsėjo 28 d. Visi kilti dokumentai pristatomomi atvykus į varžybas.

VIII. Apdovanojimas

Komandos, užėmusios pirmąsias vielas, apdovanojamos „Po Spalio vēliava“ laikraščio taurėmis ir diplomais, užėmusios antrąsias ir trečiasias vietas — diplomais.

Rokiškio rajono kūno kultūros ir sporto komitetas

„Po Spalio vēliava“ laikraščio redakcija

IŠ TEISMO SALĖS

VAGIU -- GRIEŽTA BAUSMĘ

I Troškūnų rajono dukart ir anksčiau teisėjas. Vilešintų užkandinę vieną liepos mėnesio dieną užėjo jaunas nepažystamas vyriškis. Palaukęs, kad užkandinėje už stalą sėdės RTS traktorių inžinierius Alloškinas turėtų pinigų, nepažystamas apsimetė girtu, pradėjo jį glėbėti, čluoti, kol atsegė klišėjant. Tada staiga išlaukė 800 rublių ir išbėgo į gatvę.

Nepažystamajai milicijai sulaikė už trejetos kilometrų nuo miestelio. Greitai išaiškėjo, kad tai Jonas Grumbinas iš Rokiškio rajono Panemunėlio tarybinio ūkio. Grumbinas jau buvo išlauktas iš Korėjoje priskaičiuojama daugiau 3.800.000 bedarbių ir pusiau bedarbių.

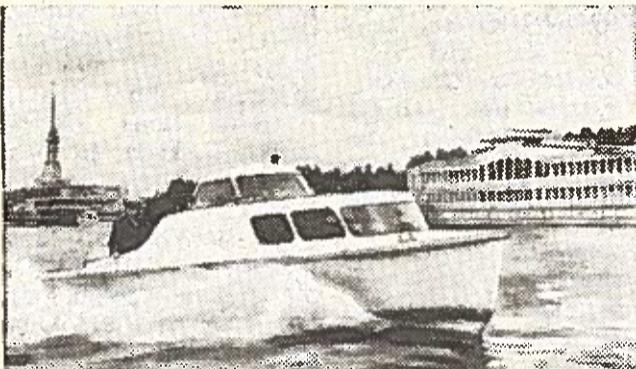
Nuo traukoje bedarbis, miręs nuo bado gatvėje.

KLDR telegramų agentūros nuotr.

Juodupės fabrikul „Nemunas“ skubiai reikalingi mūrininkai ir tinkuotojai.

Dėl darbo sąlygų krepšinio komandas išaiškinti.

Direktorius

Nuo traukoje: pirmojo keleivinio katerio, pagaminto iš plastmasės, bandymai.

V. Chuchlajevo (TASS) nuotr.

Kinijos valstiečių

I. To nežinojo istorija

Ilgus amžius kinių tauta dréokino žemę. Ji turė labai didelį irrigacijos įrenginių statybos patyrimą. Cia yra milžiniškų kanalų, vandens baseinių, iškastų dar prieš tūkstančius metų. Tačiau to, kas padaryta irrigacijos srityje debar, nežinojo ilgaamžė Kinijos istorija. Nuo praėjusių metų spalio mėnesio iki šių metų balandžio mėnesio, viso tik per 6 mėnesius, irrigacijos įrenginių statyboje buvo atlikti 25 milijardai kubinių metrų žemės ir mūrijimo darbų.

Tik įsigiliinkite į šiuos skaičius! Jeigu iš šios medžiagos pastatytiame 1 metro storio ir tokio pat aukštėlio sieną, tai ji galėtų dešimt kartų apjuosti žemės rutulį. Iri-

ŠIOKIADIENIAI

gacių įrenginių statyba įgalino išplėsti drékinamų žemelių plotus daugiau kaip 20 milijonų hektarų. Tai daugiau, negu buvo sudrėkinta žemė per pastaruosius 8 metus ir žymiai daugiau už bendrą plotą, kuris buvo sudrėkintas per keletą tūkstančių metų. Šalyje atsirado daug vandens talpyklių, vandens rezervuarų, drékinimo kanalų.

Dabar bendras drékinamų žemelių plotas Kinijoje siekia daugiau kaip 50 milijonų hektarų, arba pusę visos ariažos žemės.

Išplėtus drékinamų žemelių plotus bus galima labai smarkiai kelti žemės ūkį Kinijoje. Šalyje atsirado galimybė

ba 6 kartus daugiau, negu per visus 1956 metus.

Tokie skaičiai. Jie lūdija apie nenugalimą Kinijos valstiečių troškimą jau šias metais smarkiai pakelti šalies žemės ūkį.

Svarbi priemonė žemės dirbystės kultūrai pamulti yra senų darbo rankų pakeitimasis naujais. Dabar visoje šalyje plečiamas masinis sajūdis už žemės ūkio technikos tobulinimą. Šis sajūdis, kaip rašo Kinijos spaudo, turi didžiulę reikšmę, nes jis yra techninės revoliucijos pradžia.

